

PODSUMOWANIE 11. EDYCJI BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

23 lipca 2024 | notatka ze spotkania

Kontekst:

Otwarte spotkanie podsumowująco-ewaluacyjne było adresowane do wszystkich osób zainteresowanych tematem budżetu obywatelskiego w Warszawie (dalej jako: BO). Celem spotkania było podsumowanie 11. edycji budżetu obywatelskiego, zebranie doświadczeń, uwag i pomysłów oraz przeprowadzenie dyskusji na temat potrzeb i oczekiwań związanych z kolejnymi edycjami BO.

Miejsce i czas spotkania:

Spotkanie odbyło się we wtorek, 23 lipca 2024 r. w godzinach 17:30 - 19.30 w pomieszczeniach Warszawskiego Pawilonu Architektury Zodiak w Pasażu Stefana Wiecheckiego „Wiecha” 4.

W spotkaniu uczestniczyło 25 mieszkańców i mieszkanki Warszawy oraz pracownicy Centrum Komunikacji Społecznej (dalej jako: CKS).

Program spotkania:

Spotkanie składało się z części prezentacyjnej oraz części dyskusyjnej i zostało zrealizowane zgodnie z poniższym programem:

1. Otwarcie spotkania;
2. Przybliżenie agendy i celu spotkania. Przewitanie uczestników i uczestniczek spotkania;
3. Prezentacja podsumowująca 11. edycję budżetu obywatelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem etapu zgłaszania pomysłów, etapu oceny i odwołań od negatywnej oceny projektów oraz głosowania na projekty;
4. Zebranie uwag uczestników. Dyskusja i wymiana doświadczeń;
5. Podsumowanie i zamknięcie spotkania.

Przebieg dyskusji

Poniżej przedstawione zostały najważniejsze wątki dyskusji prowadzonej podczas spotkania.

Uwagi zgłoszone przez uczestników w trakcie spotkania zostały uporządkowane w ramach trzech obszarów tematycznych:

- 1) zgłaszanie projektów do budżetu obywatelskiego,
- 2) ocena projektów,

3) głosowanie na projekty i wybór projektów do realizacji.

1. ETAP: Zgłaszanie projektów

1.1. Wsparcie dla autorów projektów na etapie zgłaszania projektów

- W tej edycji zabrakło ogólnomiejskiego maratonu pisania projektów. Ta forma wsparcia jest dobrą propozycją dla nowych projektodawców. Na wydarzeniach np. na maratonach pisania projektów, powinni być przedstawiciele wszystkich ważnych instytucji, tj. ZDM, ZZW, etc. Jest to ważne szczególnie dla mieszkańców, którzy zgłaszają duże, infrastrukturalne projekty. Maraton ogólnomiejski będzie również dobrą alternatywą dla projektodawców zgłaszających projekty w dzielnicach, gdzie nie są organizowane spotkania dla nowych projektodawców lub dzielnicowe maratony pisania projektów.
- Pomocne byłoby narzędzie w formie mapy, która podpowiadałaby projektodawcom, w której lokalizacji realizacji projektu, jest możliwa.

1.2. Listy poparcia dla projektów

- Warto zastanowić się nad ułatwieniem autorom pozyskiwanie podpisów poparcia dla projektu.
- Listy poparcia dla projektów powinny być udostępnione projektodawcom wcześniej oraz powinny być dostępne w wersji edytowalnej, tak, aby ułatwić autorom zbieranie podpisów poparcia dla projektów.
- Warto zastanowić się również nad tym, jakie dane osobowe powinny być uzupełniane przez osoby składające podpisy na liście poparcia i czy istnieje możliwość zredukowania zakresu tych informacji. Obecnie, z uwagi na przepisy RODO, zbieranie podpisów i wymaganych danych identyfikacyjnych, jest trudnością.

1.3. Harmonogram

- Warto rozważyć zmianę harmonogramu budżetu obywatelskiego tak, aby etap zgłaszania pomysłów nie przypadał na okres zimowy, który jest bogaty w dni wolne od pracy albo okres sesji na studiach wyższych.

1.4. Kosztorys w projekcie

- Oczekiwania wobec autorów w zakresie definiowania kosztorysu projektu nie są do końca jasne. Należy ustalić jasne zasady dotyczące pozycji kosztorysu w formularzu zgłaszania projektu. Podczas dyskusji pojawiła się wątpliwość, czy należy tam uwzględnić sumaryczną kwotę, czy wyszczególnić pozycje kosztorysu.
- Narzędzie "Ile kosztuje miasto" jest bardzo pomocne, jeśli chodzi o szacowanie kosztów projektu, jednakże warto je systematycznie aktualizować i dbać o to, aby były bardziej precyzyjne, tzn. jak najdokładniej odwzorowywały rzeczywiste koszty realizacji projektu.
- W narzędziu "Ile kosztuje miasto" warto uwzględnić więcej przykładów, uwzględniających możliwe realizacje. Podczas dyskusji pojawił się pomysł, że wartościowe byłoby śledzenie

projektów/realizacji z innych miast, gdzie funkcjonują budżety obywatelskie i czerpać z nich inspirację.

1.5. Kampania promocyjna - zgłaszanie projektów

- Kampania informacyjno-promocyjna została oceniona jako mało widoczna w przestrzeni publicznej. Pojawiły się również głosy dotyczące niewidocznej promocji spotkania dla nowych projektodawców, organizowanego przez pracowników CKS.
- Z punktu widzenia potencjalnego nowego projektodawcy, brakuje w aktualnej kampanii promującej poszczególne etapy BO, materiałów "ośmielających" - czyli takich, o charakterze informacyjnym, które stanowiłyby źródło informacji o BO i skracają czas podjęcia decyzji o złożeniu projektu.
- Zauważono, że wartościowym rozwiązaniem byłoby uruchomienie "prekampanii", która miałaby się skupiać na promocji idei i narzędzia partycypacji obywatelskiej jakim jest budżet obywatelski. Prekampania byłaby również cennym narzędziem do zapowiadania etapu zgłaszania projektów/głosowania na projekty lub pokazywania zrealizowanych projektów w ramach BO, z których mieszkańcy i mieszkanki Warszawy mogą korzystać.
- Podczas dyskusji nt. promocji BO pojawił się wątek prowadzenia kampanii informacyjnej w szkołach, w ramach edukacji obywatelskiej.

2. ETAP: Ocena i odwołania od negatywnej oceny projektu

2.1. Zasady ogólne i organizacja etapu

- Brakuje dzielnicowych zespołów ds. budżetu, które funkcjonowały w ramach budżetu partycypacyjnego.
- Wezwanie projektodawcy do usunięcia braków lub uchybień w terminie 4 dni od dnia przekazania wezwania, jest zbyt krótki.

2.2. Komunikacja na linii autor - urzędnik oceniający projekt

- Podczas wymiany doświadczeń wśród uczestników i uczestników spotkania, pojawiły się głosy, że nierzadko ocena projektu przeprowadzana była bez kontaktu osoby dokonującej oceny z autorem projektu. Dialog na linii weryfikator projektu – projektodawca postrzegany jest jako bardzo ważny. W szczególności, że bez dialogu nt. zakresu projektu, nietrudno o błędne zrozumienie wizji i zakresu pomysłu.
- Warto również uwzględnić w tej komunikacji informację dotyczącą wyniku głosowania na projekty, w sytuacji, gdy projekt jest dopuszczony do głosowania.
- Podczas weryfikacji projektów, a konkretnie, gdy projekt jest oceniony negatywnie np. z uwagi na brak możliwości realizacji projektu, a zachodzi możliwość zmian projektu, zabrakło komunikacji ze strony urzędnika oceniającego projekt, z propozycją alternatywnej lokalizacji/propozycją zmian w treści projektu.
- Informacja o wyniku oceny projektu przekazywana jest do autora projektu zbyt późno. Informacja ta powinna być udostępniana możliwie jak najszybciej, tj. po zakończeniu oceny danego projektu. Nierzadko, po zakomunikowaniu oceny projektu, jest już za późno na dialog i uwzględnianie zmian w treści projektu.

- Podczas wymiany doświadczeń wśród uczestników i uczestników spotkania, informacja o wyniku oceny projektu w ogóle nie była przekazywana do wiadomości autora. Nierzadko ocena projektu przeprowadzana była bez kontaktu z autorem projektu.

2.3. Odwołania od negatywnej oceny projektu

- Możliwość odwołania się ma jedynie autor, którego projekt został oceniony negatywnie. Brak możliwości odwołania się również od pozytywnej oceny projektu, rodzi problem w sytuacji, w której zakres projektu jest modyfikowany przez osobę dokonującą oceny bez konsultacji z autorem projektu. W wyniku tego, projekt uzyskuje pozytywną ocenę i jest dopuszczony do głosowania, bez zgody projektodawcy na ostateczny kształt jego pomysłu.
- Osoba dokonująca ponownej oceny projektu powinna przeprowadzić ją niezależnie od analizy wykonanej na etapie pierwszej oceny merytorycznej.

2.4. Uzasadnienia negatywnej oceny

- Uzasadnienia negatywnej oceny powinny być pisane w jasny i zrozumiały sposób, z zastosowaniem zasad prostego języka.
- Powinno istnieć rozwiązanie, które nie dopuszcza, aby uzasadnienie negatywnej oceny projektu stanowiło kopię "słowo w słowo" poprzedniej oceny projektu.
- W sytuacji, gdy realizacja projektu nie jest możliwa i nie zachodzi możliwość modyfikacji projektu, normą powinno być, aby w uzasadnieniu negatywnej oceny osoba dokonująca oceny, powoływała się na odpowiednie przepisy, stanowiące jej podstawę.
- W uzasadnieniach negatywnej oceny, jak i negatywnej ponownej oceny, normą powinno być powoływanie się wyłącznie na przewidziane uchwałą kryteria oceny merytorycznej projektu.

3. ETAP: Głosowanie na projekty

3.1. Kampania promocyjna - głosowanie

- Kampania informacyjno-promocyjna została oceniona jako mało widoczna w przestrzeni publicznej.
- Pojawiły się również głosy, że mogłaby wystartować ona wcześniej, aby skutecznie informować i budować świadomość mieszkańców i mieszkanki Warszawy w zakresie zbliżającego się głosowania na projekty.
- Skutecznym sposobem promocji BO mogłyby się okazać szkoły, gdzie w ramach godziny wychowawczej można by realizować zajęcia z zakresu edukacji obywatelskiej, ze szczególnym uwzględnieniem budżetu obywatelskiego.

3.2. Harmonogram

- Warto rozważyć zmiany w harmonogramie BO tak, aby głosowanie nie przypadało na okres zakończenia roku szkolnego/okres okołowakacyjny. Podczas dyskusji, pojawiły się propozycje przesunięcia etapu głosowania o 2 tygodnie wcześniej, tj. na termin 1 czerwca – 15 czerwca oraz przesunięcia na późniejsze miesiące, np. wrzesień, październik.

- Czas głosowania na projekty, wynoszący aktualnie 14 dni, jest za krótki. W szczególności uwzględniając czas, który projektodawcy chcą przeznaczyć na promocje swoich projektów. Wybrzmiał postulat, aby głosowanie wydłużyć do 21 dni.
- Dodatkowo zauważono, że czas trwania głosowania (od 15 do 30 czerwca) jest za krótki, w szczególności z punktu widzenia autorów i autorek, którzy w tym czasie prowadzą kampanie promocyjne swoich projektów.

3.3. Metody głosowania

- Aktualnie głosowanie na projekty odbywa się w formie elektronicznej lub papierowej – poprzez osobiste dostarczenie karty do głosowania do urzędu dzielnicy. Te dwie możliwości uznano za niewystarczające - wybrzmiała potrzeba zwiększenia liczby punktów do głosowania. W ramach pomysłów pojawiły się: punkty do głosowania w przestrzeni miejskiej, dzielnicowe mobilne punkty do głosowania lub zbieranie kart głosowania.
- Głosowanie powinno mieć bardziej lokalny charakter i bazować mocniej na lokalnej społeczności obywatelskiej.
- Podczas głosowania w formie elektronicznej, znacznym ułatwieniem byłaby możliwość wyszukiwania projektów na stronie po numerze ESOG, na które chce się oddać głos.
- Warto opracować i wdrożyć rozwiązanie, które będzie przeciwdziało wykluczeniu cyfrowemu i umożliwi głosowanie wszystkim mieszkańcom i mieszkankom Warszawy.

3.4. Wsparcie dla autorów

- Materiały (plakaty, ulotki, grafiki na media społecznościowe) do samodzielnego pobrania i druku przez autora projektu uznano za wartościowe rozwiązanie, jednakże wybrzmiała potrzeba zmniejszenia liczby elementów kolorystycznych w projektach graficznych, z uwagi na oszczędności podczas ich drukowania.
- Poza gotowymi plakatami/ulotkami do pobrania, dobrym pomysłem byłoby również udostępnienie do pobrania autorom materiałów dodatkowych, z wykorzystaniem których mogliby tworzyć swoje własne kompozycje.